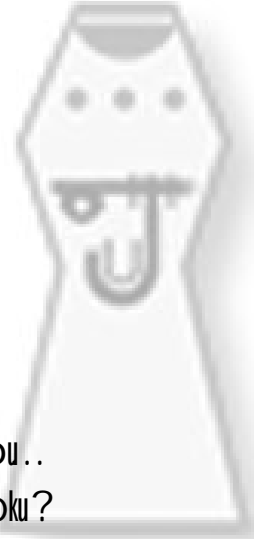

(13) fzðk Vx Au CkÄLk

yk ÷¼ {kt CkÄLk WÉðk { MÚkkLkku CkÄLke yMkh, CkÄLk «fkh, CkÄLke yMkhku sðe CkÄLku ÷ðkíke rððÄ ðkíkkusýkððk {kt ykðe Au yk ðkíkkLku òyé òu íkkLku SðLk {kt ÒPðÄMÚkík ðkíkkke ÷ðk {kt ykðu íkku ík {uyf yíPík Mkk¼e SðLk Sðe þfk u Aku fkhý fu yk rði {kt MkkÚke ðÄkhu Èw¾ Úkík u nkP íkku yf ðkh fhk CkÄLk Äkrhýk { Úke ÚkkP Au fke ÒPÄóík Äkh CkÄ fhðk {kt ykðu íkku íku Vhe ÄkkAku íkkLku çkÉ ÷ku ÷ðkLkku Au Äký òu ¼ðkðkLk {nkðehLkku sLk þkMkLk ykÄýLku {x± Au yLku íku {kt CkÄ rðpLke su òýfkhe ykÄðk {kt ykðe Au íkuMk [k yÚke {kt ykÄýuMk {S sEyu íkku ÄkAe çkestv fke ðÄkhuMk {sðLkku fu fkeLkuMk {ððLkku çkkfe hnúkkLkÚke. {kxu yk CkÄ yLku íkkLke yMkhkkLke Lke [u òýfkhe ykÄðk {kt ykðe Au

- 1) CkÄ fhLkhh fðkunP ?
- 2) CkÄLke ¼k»kk.
- 3) CkÄLkku MðYÄk fðv nkP.
- 4) CkÄLkku «¼kð.
- 5) CkÄLk «fkhku
- 6) CkÄ WíÄðk ÚðkLkkt fkhýku
- 7) CkÄLke þkherhf yMkh.
- 8) CkÄLkku Äkrhðkh.
- 9) CkÄLk «&™ku
- 10) CkÄ fhíkk Äknk k rð [khe ÷ðu..
- 11) ykðíkk CkÄLku hkfðk þv fhþku?
- 12) CkÄ Úke s òP íkku ÄkAe...
- 13) CkÄÚke LkðþkLke.
- 14) CkÄLke Äkfz Ze÷e fú fhþku?
- 15) CkÄLku Xtzku Äkzðk rð [khòu fu.
- 16) CkÄÚke Ckík yLku þkík,
- 17) CkÄLkku hkfzkt LkðþkLkku
- 18) {kLkðe BþkhuðkMk {kt nkP íþkhu..
- 19) CkÄLku yxfkðLkkhk WÄkkþku
- 20) CkÄLkkt hkSÉk MÚkkLkku
- 21) ík {u ykx ÷¼ Mðefkhe ÷ku { „ s ÄqÚkEk f [e spu..
- 22) CkÄLkku Mkkðkþku
- 23) fzðk Vx Au CkÄLk
- 24) CkÄLkku Mkhðþv
- 25) CkÄ Lk fhðkLkkt ÷k¼.

1) ષક઱ ફલક઱ ફઠકુનક઱ ?

- 1) ષક઱, મક઱, યક઱ [નક઱ ષક઱ ડઠકલકે મક઱ુકુ સ ફે઱઱કુ ષકલકુ ઱ુ ફ઱ક઱લકે હઠક ઇત, ષકલકે ઠ ઱ ઱ુ યક઱ ÷ક઱ ડકે ઠ ઱ુ યલકુનક઱ ઱ઠઠક ÷ક઱ુ ઱ુ
- 2) ષક઱ ફલક઱:- મક઱ક ઈ³/₄ સ હનુ
" " મક઱ક યસ઱ક઱ક ઠ હનુ
" " વ઱ઠઠક઱કે ¹/₂નક઱કુ હનુ
" " ઠ ઇક઱ક઱ક ષક઱કુ હનુ
" " યકલકે ડકે ¹/₄કલક લક ફલકે ષક઱
" " ઱ઠઠક઱કે ઠ ઱ઠઠક઱ક સ ઱¹/₂કે લક ષક઱
" " ઇક઱ક઱કે મક઱ [ઠે લક ષક઱
" " નક઱ક ¹/₄ષ¹/₄કે હનુ
" " ઱લકલકે નક઱ક ફલક
- 3) યક઱ ¹/₄કઠઠ [લકુનક઱, ષક઱ ÷ક઱ [ક઱ ડક઱, ષકલ વ઱઱લકુ ફલક઱ [કઠકુ ઠ, વ઱કઠકુનક઱, મકલક઱કે ÷કલકે ઠ ષકલકુ ય¹/₄કઠ નક઱, ષક઱-ફલક઱કે ¹/₂નક઱કુનક઱. યલકુ મક઱કલકે વ઱ક઱ક ઱ક઱ક઱ નક઱.

" ±ü;ccYc² | c±¹/₄é

3) ઇકાલકમઢોઢાક ફઢનકપ ?

- 1 ઇકા AÈkઢp {kt Aġk ઢp {kt ([ġkfeÈeUke) r{°kLk Mġkġk {kt ykġLkġh p°kwAu
- 2 ઇકા {kyMkLk MġġoMkġ¼LkuMkV fhe Lkġ¼uAu
- 3 ઇકાLke Ākαu {kyMk ĀkġġkLke ypĀġġkLkus ònġ fhġkġkġp Au
- 4 ઇકાUke Ākh÷kḡ {kt ġkġLkhf Aġ, Āky ઇકા fhġke ġ¼ġku yk ÷kḡ {kt Āky Lkhf MġġE òp Au
- 5 ઇકા fkeĀky LkġpLkLkġġġġġ òαġkh ykĀġġ Mġġk { LkUke nkġġk
- 6 ઇકા p°kġku {khġ Aġkt p°kġġLku {khe pḡġkġLkUke, p°kġġLku ġkġ yuġĀw {sġkġk ġkLkġġuAu
- 7 ઇકા ġkαLke Lkn^a, rLkḡġġkLke rLkḡkLke Au
- 8 ઇકાe Uġġ™ku yUko yuAu fuḡes™e ¼ġkku™u...kġE™e skE ...h ÷ġku
- 9 ઇકાLk Mġ {pυS¼ Ākh {eXk pġÈku ykġġ ġku pġp LkUke.
- 10 yntfkh f[zġp yα÷u ઇકા ykġ
- 11 ઇકા yα÷u òġk ĀkhLkku fġġkwġkġkġġk LkġkαkELku {kUġk Ākh [zġk Èġe ġkUġk rġ [kḡk òġkhLkġrLkhUkḡ ykġp Q¼ku fhġku
- 12 Èw¼ ykĀLkġhLku ġġfġk Èw¼ Āknk [kzġkLkku ¼kġ òġku ġku ઇકા !
- 13 ઇકાeLkġnt {pġk ġeòus ¼kαk ykḡk {ku yLku Èkġkġk ÷kġkuAu ġkLkġs ¼kḡkġk È¼pυ yLku ġkġy¼kαkġ ġkUġk ¼hkġk fġfġ ÷tḡpAu ġku òkġkġpυ

çkÄ ÖËP {kt E»Pko yLku î çkLku
rõfjrk MõY5 Äkhý fhuAu

4) çkÄLku «¼kõ.

- 1 BÞkhu çkÄLku WËP ÚkkÞ Au íÞkhu ÖPÄõíkLku {ç Mõ¼kõ [kõÞku òÞ Au Þkirk nkÞ íku yÞkirk çkLku Au úk {kÞe÷ nkÞ íku úk {kLku íÞkøk fhuAu çkÄLk fkhýuçkku÷e økÞkt ÄkAe Äký yirkh {kt çkÄLke ÄkhÄkhk [k÷whnuAu
- 2 õkhõkhu ½h {kt fu ÈvfkLk {kt ykõíkk økMMkku MkkÞPíkk - MõMÚíkk yLku «MkõkíkkLku ¾kík {ku çkku÷kõuAu
- 3 çkÄÚke M {krÄ fu MkÆøkrík Èñ ¼kõku Au Äkh {ÄkË yríkÞ Èñ hnuAu Äkh÷krf Äký çkøkkzuAu
- 4 çkÄÚke MLknLku MçkÄLku MkÄkr÷kLku , t..™ku y™u MkÆøkríkLku LkÞ ÚkkÞ Au
- 5 õhLke ÄkhÄkhk Q¼e fhuAu
- 6 [úLkÞPÄõík yLku çkMõÞÄõík yíÞk Mker {ík çkLke òÞ Au
- 7 MknLkkurõi kMk yLku «erík økñkõuAu
- 8 Mkk [ku ¼kõ Zktfe ÈuAu
- 9 ÷krfku {kt yÄkÞÞ ÚkkÞ Au MçkÄku çkÄ ÚkE òÞ Au yLP ÷kÞfíkku [k÷e òÞ Au Au yrf MçqZe÷kuAu” “ÄkrfMíkkLkõkøk rçfç {kt Síke òÞ íku õkík {kt {k÷ LkÚke...”
- 10 f {çkÄ {kt yríkÞÞ õÄkhku ÚkkÞ Au
- 11 WLkkøkLk Wføkx sõku [ku kMkLke økËfe sõku yLkurÞkøkLke Äðhe sõku òu fkeÄký Èðký nkÞ íku íku çkÄ Au çkÄÚke ½hkfku íkçkík òÞ Au ÄkíLke fk { õkh çkku÷kõike LkÚke, Äkkkuçknh [kõÞku òÞ Au MõsLku yÄk {kLk fhe Lk¾uAu {k-çkÄk íkøkze {fuAu r°kku {kLk Äkhý fhuAu ykí {eÞsLkku yÁr [-WÆðøk ÚkkÞ Au
- 12 økMMkku fhõku yuÄkhkç {ÞÄõík LkÚke, Äk {híkkLke fu fÞhíkkLke rLkÞkLke Au

5) ÇkÄLk «fkhk

- MkÄíðf ÇkÄ:-** økÿ rp»P, rÄkík-Äkøk, WÄkhLkku ÇkÄ MkÄíðf ÇkÄ fnðkP Au òu íkçkt ykr©íLk ¼krð rník {kxLkkuMkÆ¼kð hnæ-kunkP íkku
- hksrMkf ÇkÄ:-** hkò- {Pke fuLPkPkÄepLkku ÇkÄ hksrMkf fnðkP. fkhý fu íku ÔPÄöíLk økLnkLke Mkò nkP Au Äký ¼rð»PLk MkÄkh {kxu
- íkk{rMkf ÇkÄ:-** sÇ-É¼, «Äkt[, yntfkh, ÷k¼, ðkMkLk ÔPMkLkku fkhýuÚkíkku ÇkÄ íkk{rMkf.

6) ÇkÄ WíÄòk ÚðkLkt fkhýku

- 1) yntfkh:- "yÄkýtrykx ÷P {kLk Lk hk¾íkk nkP íkkuþrfk{ Au? íPkt sðk{kt.. fhðk{kt.."
- 2) ðÄwízkíke yÄkúkk:- " {UçÄk {kxu fPnðu íkLke fE Vhs ¾hefuLknª ? íkuykx ÷P Lk fhu?"
- 3) ÄhsLkuy¼kð:- "çkççkuð»kÄMkLke hkn òE. nõu íkLke ÈkLkík s LkÚke íkku.. nõuntòE ÷ò Atw"
- 4) Äðkín:- "yíðkh íkku s çkçkæ íkk Äkfzke økPku nõu íkLke ðkík{kt fæ ÷kurð'i kMk?"
- 5) íkeðú ÷k ÷Mk:- " {Lkuø {u íkuhe íkLkðkt fÄkzkt òE yus. ½hykt òE yus, Mkze òE yus."
- 6) fkpçkt {æ íke Mkíkík rLk»Væ íkk:- "yMk. yMk. Mke. {kt 4-4 ð»kúke LkÄkMk ÚkPk ÄkAe Äký ¼ýðkLke s þðkík fPko fhkuAkP çkestufk{ fhept nõuntLkÚke ¼ýðkLkku"
- 7) {Lk f{ðh-rLkçkæ:- "ík {uçÄkt ík{khe s ðkík Äkfze hk¾kuAku nt fntw íku¾kxkt ík {u fnku íkuMk [P"
- 8) yríkP Ärh© { (Úkkf):- "çkkh ÄÈh f ÷kfLke {sþe fu {nkík fheLkuykÔPk ÄkAe Äký s {ðkLktw íkPkh Lk hk¾ku íkku ÄkAe fhðkLktw þt?"
- 9) yríkP ¼¼:- "yí xif Mkh¾w¾kðkLktw Äký Lk {æ u yLkuhks LkLke-LkLke ðkík{kt Wíkkhe ÄkzðkLkP"
- 10) Lkfk{k ðkÈ-rðkÈ yLku [[ko:- "AøLk{kt yk{ çÄÄwMkYt Au Äký Úkze {øks {khe ðÄkhu fhu"
- 11) yríkP {ÚkLkð}æ:- ÷k ÷Mk-ðkMkLk yLku fk {LkLke ík}ó øPkhP Úkíke LkÚke.
- 12) MknLkpe ÷ íkkLkuy¼kð:- "½hLk çÄk{kt {LkuyfLkus ðÄwfk{ fhðkLktw yLku {khe s ¼æ fkZðkLke? nõu íkku nÈ ÚkP Au"
- 13) íkk{Mke ¼kLk:- "½h {kt íkæ - {h [kt, {Mk ÷k Au fuLkñ? {kYt s {ðkLktw íke¾k s

fhōkLktv Lkrnīkh ÷e÷k {h [kLktv yūkkýtv {fhe ĒōkLktv”

14) «{ōkīMkōPLkku y¼kō:- “yūf ÷tvxf-xf s fhpkūp {khuōpkp MkkūkykōōkLktvLkn^a?
{LkufpbtvĀkAōkLktvLkn^a? ík{u{Lk Vkōuíkū rLkýp fhe ÷kuyLkufk{
yxfufučkøkzuv ípkhuĀkAōkLktv”

15) Mk{sĒkhe yLkuMkMfkhLkku y¼kō:- “čkøk! yūf pk¼ ¾kīkh ykĀkýkūke LkkLkōs ¾ōkīktv
npū, íkhhk rĀkīkk çezeLkūĀký yzâkt Lkūke! yLkūíktv yk čkĀtvptv fhu
Aū ykōe čkĀe rp¾k{ýku {LkLkñ ĒōkLke {Lk {kYtv fhōk Ēku..”

16) ōkhōkhLke {kĒōke:- ze«pLk, nkPĀkxūpLk, Vexōkøk {kýMkkuĀkh čkĀ sōĒe Mkōkh
ūkīkknkūp Au

17) Mō¼kōĒk:- “{kht fĀkzkt ĀkĀk rōLk fū ykĀke ĒeĀk?” “fĒĀký Lk→e fhkūíku
{LkūĀkAōtv íku òĒyLku”

7) ČkĀLke pkherhf yMkh.

ČkĀLk ykōp fuykōpūke ōj; kkrLkfkLkt MkpkĀLk {ččk Āký 43 MLkkp ykLkuyrīk© {
Ākzuv Au yLkupheh yk¾tvĒw¾ōk ÷kōku Au ōĒPLkkt fkpčkt {køkuyōhkĀ ĀkĒk ūkkp Au yLku
ŌĒPhkōkLkkt nū ÷kLke pōpīkk ōĀe ōp Au ÷kne yīpīk ōkh{ ūkĒ ōp Au

Mkkīkūp ĀkīknykūíĀke ōp Au íkūke í ne ōkpwĀkĒk ūkkp Au yLkusupheh-fĀkLk (fĀkōk)
hkøk ykĀku Au

[ūkkīkPk yLkLkzeīkPk ĀkkūkkLkkt fkpūke Mk{íku-k ōkvkōū Au sūke {ōksLke çe{khe ykōū
Au çe÷z«ph, rMkhĒĒq Ē{-i kMk, yōMkh, yMkezexe, ¼kLkLke yĀr[ōkthv Mktfzku
hkøkkuĀkĒk ūkĒ p fuv Au yLkuykpw yōĀk fhu Au

fkk { (ūkLk) ōkpwLkku «fkĀk fhv ÷k¼ fVLkku «fkĀk fhv yLku ČkĀ rĀkfkLkku «fkĀk fhu Au

ČkĀ sōīku sōūĒw¾e Ēw¾e fhu Au

8) ÇkÄLkkuÄkrhðkh

- 1) heMk [zkððe,
 - 2) ykfht ð [Lk çkku= ðkt,
 - 3) {çykt-xkaykt {khðk,
 - 4) {Lk{kt çkeòLku ðÄw {ç íktv òELku çkçkÄkku fhðku - yË¼kE fhðe.
 - 5) yr«P-ffp ðkye fnðe.
 - 6) çkeòLkk Èkøk ðeye ðeyelku çkíkkððk,
 - 7) Mkk{Lk ÒPÄóíLku Mkk¼çkðe ÈðLke økkX hk¾ðe,
 - 8) økMMkku ðkhðkh «økx fhðku
 - 9) fxkùLke ¼k»kk fnðe ðøktu..
- y ÇkÄLkk Äkrhðkrhf MkkÇPku Au yLku ÇkÄLkku Mkk{Lk ÒP Au

9) ÇkÄLk «&™ku

- «&™:-** "ÇkÄ hk¾ðkLkne" íkkuptyÄkhÄ yLkuyLPkPkuMknLk s fhðLkkt?
Wkh:- snuy{Lkúkf÷eV{kt {çfe ÈeÄk, Mkk{ks ðá [uçkykçkY fPkonkP íkkuptfhðt?
 {nÏðLke ðík yuAufusuflE «Mkkøk MkkòP íku{kúke çkkuÄÄkkX ÷E ¼rð»P{kt íku-
 íkuòPÄóík Äkh ykziÄz röi kMk Lk {çðku sÚke Äkn=k sðe LkðpkLke Lk ÚkkP.
 yLkuøk{uíkðku{kýMk " {k{ký Lk çkLkkðe òP. ðæe ÇkÄ Èñ Lk fhkuyLku{Lk{kt
 s hk¾ku íku íku{kúke ðñ yLkuñMkkLkkuMksLk ÚkkP Au çkçkFLkkuøkMMkku÷kçkku
 Mkk{P xfíkkLkÚke. fhý fy íkurLkÈkøk Au Mkhç Au íkúke økMMkku fPkoÄkAeLke
 çkeS s Äkçu {B{eLk ¼kçk{kçk-økkÈ {kt ÷ÄkkE òP Au
- «&™:-** MkkíP ¼kíkh økMMkkuLkne fhðLkku?
Wkh:- MkkíPke ðík fhLkhhk ½ýk Au Äký MkkíPke MkkÚkuSðLkhhk fç÷k? ½ýk ykuÄk.
 suMkkíP Sðku«íPuË¼kð ÄkÈk fhkðy {LkLku®[íkk{kt hk¾y yLkuMkkíPkk röhküÄ
 Äkh íkçe ÄkzðLkku ÍLkçk ÄkÈk fhkðy yk MkkíPkkuykøkin yfÈhu (Mkhðkçy)
 LkðpkLkfkhe Au
- «&™:-** {LkLkkuMð¼kð Au fuòPkk Äký ¼kçkÈ¼kP íku{Lk çkçkðku fhðk íkhík s íkPkh
 ÚkE òP Au ípkhuþt fhðt?
Wkh:- øký çkçkík{kt MkkðÄkLke hk¾ðe.
 1) yrÄfkh, 2) ÄkkúkkLkkt ÄkòPkkurð [kh, 3) Mkk{e ÒPÄóíLke Äkçkíkk.

«&™:- fux ÷ e nĒus ikh f hōy Lku fux ÷ e nĒ MāĒ Ākfze h³/₄ōt s Lk fkh yūōk ikkōh y {kt
«Mkōk ikk s αōkE hnu y™ u Mōs Lk k™ k ō ikk {kt çkøkkzku Lk «ōpu?

Wkh:- yk Mk {Mpk Mkōθk Au ŌPĀōik Lke ¼ē-ku {kxu XĀk fku ykĀkōk Lku fu fXkh ikk fhōk Lke
Āk y nĪk {kt ŌPĀōik «īPu ī uk ¼kō fu ikk Lke yōōky Lk ikku Lkne s fhōk Lke.
r pūkf rōāk ūke Lku fzf Mkō fhū zkō xh ĒĒē Lku ykĀk h p Lk fhū fu {k Ēē f hē Lku
y f kĒ ÷ kVku ÷ økkōu yk çĀk P Lkkt y ikh {kt ikku fku α ikk, ōkī MkōP-fĀy k s
nk P Au xif {kt, Sōku Mkk ūky kī {e P ikk Lku Mk çkĀ f pōk pu ikkus øk {u ikkōk Mk P k øk {kt
fu øk {u ikkōk Mō ¼kō ōk ÷ e ŌPĀōik Mkk ūku hnōk ūke «Mkōk ikk s αōk pu ik {k h k
ōkī MkōP ¼kō ūke ŌPĀōik Lkkt ō ikk {kt Ākr hō ikk ykō pu
ŌPĀōik Lkkt ŌĒ P Lku S ikō t n pu ikku «ī ūke s Sīke p f k pu rĀ - kh fur ikh M f kh ūke
īkk y r Lkr ū ik nk h Au

«&™:- f x k f x e ō ¼ i k u y k M k { s f i ç x f i k e L k ū k e ?

Wkh:- yk {kt yĀk ūkk, yĀeh kE y Lku W ikkō ÷ e p ku Mō ¼kō fkh y YĀk Au yk °k y {kt ōu
rō ÷ çk fhōk {kt ykō ūkkzku Mk {P ūkk ūe s E y u y Lku ikz Lku Vz sōk çk ykĀkōk Lke
W ikkō ÷ Lk f h e y u ikku ōk ikkōh y y Lku {Lk çkōku çkøkz ikk y x f e ō P. y f ōk ik
Lk - e Au fu øk M M kku fhōk ūke p h e h Lke ikĒ h M i k e çkøkz u Au {Lk Lke «Mkōk ikk ik çe
ō P Au øk M M kku ykōk Lk {ī P fkh y ynt Au "nt f E f A w {k Y t f ī k w f i ç Lk
{k Lk P çkĀkyu {k h e ōk ik Mō e f k hō e s ō E y ū ykōk ¾køk ¼ i ç ū k e ykō P «økxu
A u y Lku {k y M k ykōk rōr [°k Mō ¼kō Lk fkh y ūĀĀk {kt Āk y Āk A k u Āk z u Au øk l n f k u
ykōs Lkne, ykō ikku Mk çkĀ x f u Lkne, ōĀk h e ĒĒē Lk ykĀku Ākr h y k {u Mk Ākr ūk
ykō i k e y x f e ō P A u y Lku ¼kō P {kt f i ç Ērh y ikk s hnu Au ykōk Mk P k øk {kt
Mk Ākr ūk rō Lk k M k M k h [k ÷ u f i ç h e i k u ? f i k w A u f u ç k Ā y u Ērh y kō M ū k k Lk e yk {P k y
Ākr °k f k Au

rō Lk P - rō ō f ū k e Āk y ¼ i ū f h u A u f k h y f u ç k Ā {kt M k ø k k ç k Ā k L k u Āk y rō Lk P
h n ū k k u L k ū k e y L k u ç k k Ā k Āk y Ākr hō kh Lk ōkī MkōP ¼kō Lku ¼ē- e ō P Au ykō P {kt
çkĀk Ēē f h k Lku V kō u ikkōk p çĒku M k ¼ kō e Ēu Au fĒk [WĀk © P sōk M ū k k L k u n k P
īkk u øk h y L k k u rō Lk P [f e ō P y L k u W æ Ā i k k E ū k e ōk ik f h u {tĒh {kt °k y ÷ k f L k k L k ū k
M k k {u Āk y M k ç P i k k L k h k ¾ u

īk ū k e ōk h rō [k P w ç k k e - ō t L k n e, y L k u M k {s ōk h L k w f hō t L k n e.

{k h k u Ēk øk nk E p f u A u {k h e Āk y ¼ē ū k e p f u A u n t Āk y M k Āk y o M k Ē k y e f u
M k k [k u L k ū k e, fĒk [{k h e ōĀ w Āk z i k e yĀk ūkk f u y k p k ikku Lk ū k e L k u ? y f ō ¾ i k n t
Āk y M k k {e ŌPĀōik sōkus n ikku Lk P yk Lk ū k e fĒk [f k P o ōĀ w ç k ø k z p u i k k u L k n e L k P
y k { y i k { ¼ ç k L k e rō [k hō t i k ū k e {Lk Mō M ū k ç k L k u A u

ÇkÄ yu÷nkhLkk nÜkköz k sÖkuAu
yLku«Ç yuMkkLkLke nÜkköze sÖkuAu

10) ÇkÄ fhíkktÄknë-k rÖ [khe ÷tsku

- 1 ÇkÄÜke öPkhP Èw {LkLkur {°k çkLkköde p fíkkuLkÜke, yLkur {°kLku Èw {Lk çkLkíkkuÄký yx fkdöe p fíkkuLkÜke. íkkuÄkAe ÇkÄLktpü«PksLk ?
- 2 ÇkÄ Èw¾ s LkÜke ykÄíkku ÈçkP ykÄkuAu yLkuÇkÄ {kt phéh ík fíködLk nkP Au Äký {Lk f {öln nkP Au
- 3 ÇkÄ yuükySöde ökkzÄký Au nt fky At? ntptüfYtAt? ykdöe suyöMÜkk {kt¾çkh Lk ÄkzuyLkLk { s ökkzÄký.
- 4 rLk»V s sÍkkuÇkÄ ykÄýLku¾hkçk ÷køkuAu MkV s çkLkíkkuÇkÄ Mkhku ÷køkuAu Äký,
- 5 ÇkÄLk ykø {LkuMkki «Ük { rÖLkP-rödf rÖÉkP ÷E ÷ükk nkP Au yÜke ÇkÄík çkLkë-e ÖPÄöík ök½he furöi kLk öa [Lke ¼È h¼k s ¼Mke Lk¾uAu
- 6 ykÄýk SÖLkLkuyptík çkLködök {kt ÇkÄLkkuVku fku÷ku {køkunkP Au yu¾çk pktíkr [çkurö [khök sÖkuAu
- 7 {kýMk Bpkhu¾køkunkP, Äký fçkë Lk fhíkunkP ípkhunçp ÇkÄu¼hkE sÍkunkP Au
- 8 ÷nkhLkk nÜkköz k sÖkuÇkÄ yf ½k Lkuçkuxifzk fhök {kt {kLkuAu MkkLkLke nÜkköze sÖku «Ç ¾çk Ükköze f {köSíkÄpöf MLknLk ÈkøkeLk íkPkh fhuAu
- 9 Mkkøkh {kt íkku/kLk nkP ípkhuy {kt fke ÄkkükkLke LkPklunt fkhíkkuLkÜke, íkç BpkhuÇkÄöpLkku íkku/kLk öBptnkP ípkhu fke fkpö fhök í Äk÷köötu yu {¾ökLke rLkpkLke Au
- 10 ÇkÄ ykÖíkkLke MkkÜk s {kýMk öuykP Lk {kt ÄkkükkLk {kÜöE ÷ükk ÇkÄ ykø s öÄe s Lk pfu
- 11 ÇkÄ öPkhP yf÷kuLkÜke ykÖíkk [kze, ÈwMknMk, öln, E»Pö, fXkln, ö [Lk, Çhík, nXkøkn, Äpökkn, p f k, {nçö}çk, Wíkkö s, Mkrn»yükk, rLkçkø íkkLk {køk röpk s Ärhök MkkÜku yu yköuAu
- 12 {kLköeLk ík {MkT yLkuhöökny {kÜke ÄkÈk ÜkPë-k ÇkÄ yLku f { çkÖku SÖLkLk {nkÄkÄke çkLködök {kt ¼hÄk {ÈÈ fhuAu
- 13 ÇkÄ fhelkuMkV s ík {pöökLk yksu öuykÄýu xk s eyu íkku ykÖíke fku÷u öök ÇkÄu MkV s ík yLku Mkh s ík çkÖku {pöök ykÄýu çkz¼køke çkLkeyu

11) ykōīkk ckaLkuhkfōk ptfhpkp

- ckaLkk fkeĀk y rLkr {ƳkkuMkōp īpkhu yu kt òu ykĀk yu Ēkōkīk nkEyu īkku ykĀk yē ūkrīkLkuMkĀkhe ÷ ðe òEyu yLku sku ūkrīk Lk nkP, īkku yurLkr {ƳkLke WĀkūkk fhðe. MkuĀkhyk yŪkōk WĀkūkk yk çkurMkōkPLkku fke {kōkoLk yĀkLkkōkP īkku ½ykt ½ykt ĀkkĀkku ykĀkkykĀk yxfe òp.
- ckaŪke çk [ōwAŪp īkkuLke [Lkk °ky rōfōĀkkLku y {÷e çkLkkōīkk òyku
 - 1) sLkk Ākh īk {khku yrĀfkh Lk ĀknkL [īkku nkP īkkuLkuMk ÷ knykĀkku Lkn^a.
 - 2) yrĀfkh nkōk Aīkkt īk {kyt Ākūp Lk ĀknkL [īkku nkP īkkuMk ÷ kn ykĀkku Lkn^a.
 - 3) yrĀfkh nkP yLkuĀkūp ĀknkL [īkku nkP īkkP, Mkk {k {k Ākk°kīkk Lk nkP īkkuĀk y Mk ÷ kn ykĀkku Lkn^a.
- 'fk {kīkt ckaĀkr ¼ōpīkū sLk økūkku {kt Xh Xh ÷ ¾t Au fu ckaĀ ykōōkLkkt fkhýku {kt ĀkhyĀkūkk yLku {kLk ¼bōk hnæ-k Au
- su ckaLke yf ūk y Ēçkkðe p fu Au īkuĀkMīkkōkLkku yk ¾kurĒðMk xkæe p fu Au {Lk {kt ĀkĒk ūkīkkt ckaLku yk... yu ð [LkLkkuMknkhkuLk ykĀkeyu īkku yuĀk ykĀk yē {kæe Sīk Au
- cka yf hkøk Au {kLk yLke Ēðk Au
- ckaLku ptkīk fhðkLkku WĀkP yf s Au ckaLku WƳkusīk fhīkkt īkƳōkūke Ēh hnōw Lku ckaLke Ākæku {kt {kzk Ākh {kLkLku Zkfyw Zkfe Ēðw

- 1) **yrĀfkh:-** yrĀfkh rōLk çkLku īpkīk MkuĀe Mkk {e ŌpĀōīk {kt nMīkūkĀk Lk fhðku ({kūkt Lk {khð). òu īk {u yrĀfkh s {kōōk òyku īkku īk {ky WĀksu Lkn^a, ðĀkhh {kt yĀk {krLkīk ūkōwĀkzu yLku fĒk [īk {LkuMk ¼ækðe Ēu fu "īk {u fĒ {khk çkkĀk Lkūke. īk {u īk {kĀt ½h Mk ¼ækų {kxu.. ykōp-Wfækx fuMktf ÷ pūke òīkLku çk [kðe ÷ ðk, ōpkP yrĀfkh s {kōōkLkn^a.
- 2) **ĀkkūkkLkkt ĀkūpLkku rō [kh:-** çkkĀk īkhe fu yrĀfkh nkōk Aīkkt òu īk {kyt Ākūp s Lk nkP īkku fzfkE ¼khuĀkze òp yLku yf çke ò ðā [u yīkh ðĀīkw òp. yk økrýīkLkuMk {Bpk rōLk {k-çkkĀk Ēefhk-ĒefheykLkuMk {òððk {kxuykç {f çkLku Au Wīkkðæ çkLku Au īpkhuMkīkkLkLku økūkkðe ĒðkLk rĒðMku ykōu Au ykūke ĀkkūkkLkkt ĀkūpLku [fkMke ÷ ðw
- 3) **Mkk {e ŌpĀōīkLke Ākk°kīkk:-** yrĀfkh yLkuĀkūp òhĒkh AuĀkhtkwMkk {e ŌpĀōīkLke Ākk°kīkk s Lkūke īkku ptfhðp {k°k yrĀfkh yLkuĀkūp kE òELkuMkk {e ŌpĀōīkLku Mk ÷ kn-Mkç [Lk ykĀkōk çkMke Lk sōwĀkhtkwMkk {e ŌpĀōīkLke Ākk°kīkk Āk y òðe, rō [khðe. yu çkĀwrō [kpkorōLk s Mk ÷ kn-Mkç [Lk fhðk çkMke sEyu īkku yLkkĒh, yĀk {kLk, fxīk yē s Mkk ¼æðe Ākzpu « [z Ākūp ðkLk « ¼ðeh WL {kōkōk {e økpkækLkuMk {òððk {kt Ēh hīkk nīkk. fkhý fu īku yĀkk°k nīkku

yf ðkík MÄkü Au fÿ BÞk hur [¥k {kt ÇkÄ «ðx u Au í Þk hu yrÄ fkh ÄkÜ Þk E fu Äk k° k í k k Lk ku rð [kh ykð í k ku Lk Ú ke y Lk u Çk Ä Kð MÚ k k {k t rð ð f hn ú k ku Lk Ú ke y Lk urð ð f [k ÷ e sí k k {k ý M k y Lk u Äk Þk {kt f k E s V h f Ä k z í k ku Lk Ú ke. f k h ý fÿ Çk Ä y k ð u í Þk hu {k ý M k ö Þ k h f y ð t y f k Þ o f h e Çk M k u A u s L k e ð E L k k ö Þ k h f y L k u S E ð k e ¼ h h e Ç k k Ö Þ k f h u A u y k ° k k M k {k Ú ke Ç k [ð k {k x u yrÄ fkh (nf) A k z e, V h s L k k u rð [kh f h ð k u s Ú ke f k {k t M k V ð í k k {ð u A u f k t Ç k {k t s u f k E M k ½ » k o M k ð Þ A u í k k k u {Ç f k h ý yrÄ fkh A u í k {u í k {k h e ð k í k s ý k ð e È k u Ä k ý í k k k t Ä k k ÷ L k {k x u n X k ø k ï n f u È t k ø k ï n ™ h k ¾ ð k u í k u V h s f n ð k Þ

ÇkÄ fhí k k Ä k n e k yrÄ fkh, ÄkÜ Þ, y Lk u Ä k k ° k í k k Lk k u rð [kh f h ð k u

12) ÇkÄ Ú k E s ð Þ í k k u .. Ä k A e ...

- 1) su Ö Þ Ä ö í k W Ä k h Ç k Ä Ú k Þ k u n k Þ, y u Ö Þ Ä ö í k Lk u A k z e Ç k e ð W Ä k h, ø k M M k k u Lk f h ð k u (Ä k í L k e W Ä k h L k k u ø k M M k k u È e f h k Ä k h L k W í k k h ð k u)
 - A su Ö Þ Ä ö í k W Ä k h ø k M M k k u f Þ k o n k Þ, í k u Ö Þ Ä ö í k Lk k u ø k M M k k Ç k e S Ö Þ Ä ö í k Ä k h Þ k {k x u W í k k h ð k u È k ð {k {e X t y k u A t u A y [k {k t ¾ k z L k Ú ke. í k u Ç k E ÷ Ä k í L k e Ä k h ø k M M k k u f Þ k o Ä k h í k w f k E Ä k ý ð í k L k k f k h ý r ð L k k r L k È k ø k y ð k È e f h k - È e f h e f u L k L k k ¼ k E W Ä k h Þ k {k x u í k ø k e Ä k z ð Þ y k í k k u L k k È k r L k Þ í k A u s L k e f k E ¼ Ç L k Ú ke. A í k k Þ í k k u í k {k h k Ç k Ä L k k u r Þ f k h Ç k L k k ð k u A k u y u í k k u {Ç ¼ ö k k A u
- 2) s u f k h ý u Ç k Ä Ú k Þ k u n k Þ, í k u f k h ý [k Ö Þ t u ð Þ Ä k A e, {L k {k t Ç k Ä L k h k ¾ ð k u (È k ð {k {e X t y k u A t u A u í k k u s {ð k M k {Þ u Ç k Ä Ú k Þ k u í k u Ç k ð h {k t L k ÷ E s ð k u)
 - A s u f k h ý u ø k M M k k u f Þ k o n k Þ í k u f k h ý n x e s í k k t y k ð Þ L k f h k u s {ð k L k k M k {Þ u È k ð {k {e X t L k n k ð Ú k e Ä k í L k e W Ä k h Ç k Ä Ú k E ø k Þ k u n ð u s Þ k Ç k k E Ç k ð h {k t È f k L k u s í k k Ä {Ä {k x L k ð E y u x t f {k t f k h ý L k e M k {k r ó Ú k í k k s Ç k Ä L k k u y í k y k ð ð k u s k E y u
- 3) s u M Ú k ð Ä k h y k ð Þ Ú k Þ k u í k u M Ú k ð A k z e Ç k e ð M Ú k k L k u y k ð Þ L k f h ð k u
 - A s u M Ú k ð {k t Ç k Ä f Þ k o í k u M Ú k ð r M k ð k Þ Ç k e s u ö Þ k Þ ø k M M k k u L k n^a. h M k k z k L k k u Ç k Ä ... Ç k ð h {k t L k n^a, Ç k ð h L k k u Ç k Ä È t k M k h {k t L k n^a.

- 4) suMkPkwk {kt {LkLkku fckqøku (kØPku nkP, íkurMkðkPLkk MkPkwk {kt {LkLkku yMðMÚk Lk hk¾ðw (øEfk÷Lkku økMMkku yksupk {kxip MkPkwk çkÉ÷kP Au)
- A Mkk [k yfkhÚke ÅkÛkíkkÅk fhðw {Lk {kt EüÉðLkM {hý fhðw AØ÷y ð [LkÚke Åký 'r{åAkr { Èw-z{T Åký ykÅke Èðw

suMÚkx WÅkh ykðp ÚkPku nkP,
 íkuMÚkx Akze çkeò MÚkxuykðp Lk fhðku

13) ÇkÅÚke LkðpkLke

ÇkÅ Ä{Úke ¼ü fhus, Åký ÄLkÚke P ¼ü fhu
 MkBsLkÚke Èh hk¾us, ÈefhkÚke Åký Èh fhu
 Åkh÷kF çkøkkzu yk ÷kF Åký çkøkkzu
 {Lk íkkuçkøkkzu s, þeh Åký çkøkkzu
 ykx÷kt çkÅkt LkðpkLkku Aíkk ...,
 Sðku ÇkÅLku MkkÚku hk¾eLku s,
 SðuAu yuykùpøAu!
 ÇkÅ fhuyus økLkøkkh.

ÇkÅ «økx ÚðkLkkt rLkr {¥kku zøk÷u Åkøk÷u Q¼k ÚðkLk yLku ykðp fPko fheptw íkku
 ðkýe {kt fXkñíkk ykððkLke s AuÅkrhýk {uyk ÷kF íkku¼Ptfh çkLkðkLkku s yLkuÅkh÷kF {kt
 Èðkøík rMkðkP fE s nkÚk {kt Lk ykðu {kxuy Èhf çkçkík Mkk {uMkk {Lkku™ fhíkk, ÅkrhÅMÚkríkLkku
 Mðefkh fhðk {kt s {LkLke MðMÚkíkk xfbu ÇkÅÚke {ðík çkLkðk {kxuy Mkk {e ØPÅõíkyu pþ
 fhðw òE yip íku pþ fhu Aip yuykÅkýurð [khðkLkLkÚke. Åký {khu pþ fhðkLkLk Aip {khe þe
 Vhs Aip yus rð [khðw

suMk {kÅkLk fhe þfu íku s Mktf÷þÚke çk [e þfu AuMktfr÷ü {Lkðkxku Èrhý Au
 þ¼r [¥kðkxku ©e {ík Au

14) ƆkũĀLke Ākfz Ze÷e fu Ɔ fhþkŃ

A rLkr{Ƴkðþ ƆkũĀLkk ¼kðk ƆkLke sðkþ Āký, ƆkũĀLke ĒkMíke (MkƆkĀ) íkku Lk s òEyu Ākrhýk{ yu ykðþu fu ƆkũĀLke íkeðũkk ½xþu ðæe, ƆkeS yf {níðLke ðkík yu Au fu ykðþ{ðík ūkðws nkþ íkku Ēhf MÚkkLk{kt {kr÷feLkku Ēkðku Akze {nƆkLk ƆkLkeLkuhnðw sƆ {MkkVhe{kt MxþLk ĀknkĹ ðkLkþ ykðík MkeX Akze Ēku AkuLku? Mk½ko íþkhus ūkkþ Au ßþkt {kr÷feLkku ¼kð Au fu yrĀfhLkku ¼kð Au MkkĀw-Mkkæðe ¼kððũkku MkĒk «Mkðk nkþ Au fhý fu òþkþ {kr÷feLkku ¼kð LkŪke. Mkkhk{kt Mkkhk MÚkkLk{kt hnðk {æy Āký {kr÷fe Lknª, ßþkt {kr÷fe ¼kð Au íþkt ynðkð yLku yrĀfh ¼æy Au yLku Mk½ko-Mkf÷þ ūkkþ Au íkũke f{MkƳkk Ēkðkík{kt hðkLk fhe Ēu Au.. yLku þkt{kt fĪkþ Au fu ƆkũĀLku {kxu MkĒkðkíkLk Ēhðkð WĀkh ¾¼kíke íkkæk ÷køke òþ Au

“ƆkũĀíkýe ðkík ynðe, fnu fð÷Lkkýe,
nký fhusuníkLke... òæðòuyƆ òýe,
...fzðk Væ Au ƆkũĀLkk.

sæy kLke rð [khýk Au fu

“yk ÷kf {eXk íkku Ākh÷kf fkaýu ĒeXk”

ðæe, Mk¼{kt Ākkø÷ Au rLk÷ßS Au

{kºk MkĀkrƳk {þððk ĀkAæ Mk{þLku ðæVu Au

ykðk Sðku MkkŪku Mk½ko{kt WíkhðkŪke fðæ LkðþkLk Au

ykðe ÒþĀðík yku MkkŪku Lk ĒkMíke fu Lk Ēw {Lkðx fhðe,

fðæ WĀkũkk fhðkŪke, Ɔkøxíkþ yxƆe spu

15) ƆkũĀLku Xtzku Ākkzðk rð [khòu fu.

1) LkLk ƆkæfLke sƆ,
Mkk{e ÒþĀðíkLke ¼æ-Lku
{Lk WĀkh Lk ÷ðe,
{Lk{kt z¼ Lk hk¾ðku

2) su Mkíþ, Sðku «íþu
Ē¼kð fhðy ðh ƆkĀkðu
íkðk MkíþLku ykøkín Lk hk¾ðku

3) yrÄfkh fuÄkŰP nkŰ,
ÄkhŰkwMkk{e ÖPÄöíLke òuÄkk°kíkk LknkŰ íkku
{kLk yus ©c WÄkkP Au

4) {kÄt ÄkpŰÜkðs òEyu
yLku {kÄt s ÄkpŰÜkkP,
yðku Ènkòkín Lk hk¾ðku

5) fkeÄký ðkíLkku íPkt MkwÄe s,
ykòkín hk¾ðku.., Äkfz hk¾ðe fu
sŰke, MktçkÄ íkkuLknª yLku «Û ÄqkuLknª,
MöMÜkíkk sððkEhnu

6) Èhf MÜkkLk{kt {kr÷f Lknª,
{nÛkLk çkLkLkuhnðŰ
sŰke yn¼kð Lk ykðŰ
yLku ÇkÄÜke çk[e sðkP.

ÇkÄÜke î ðkLkkurnMkkçk ðÄuAu yLku
«ÛÜke î ðkLkkurnMkkçk ½xuAu

16) CkÄÜke Cktrík yLkubktík.

CkÄ yu {kÝMkLkk {LkLke yf Lkçkæ fze Au

'òu CkÄ Lk fheyu íkku.. ÷kufku {Lku Lk{k÷ku Mk{SLku Èçkkòðk ÷køkpü nñkLk fhþu f{òh íkhefuAkÄk Äkzþu {kxu CkÄ íkku.. fhðkus Äkzú yðe økÜke {Lk{kÜke Èh fhðe. rLkr{¥kðþ fÈk[CkÄ ÜKE òP íkku Äký CkÄ ðÄw Mk{P hk¾ðku Lknª. CkÄ hk¾ðkÜke Èw{LkðxLke økkX Äkze òP Au ½ýk {kLku Au fu "Èw{Lk nxe òP yx÷u þktík, Äký Èw{Lkðx hne òP íkku {nkypktík, {kxu Èw{Lk Lknª Èw{Lkðx nxu íkku Cktrík Au" [kákzk{kt "yLxè sæ÷e ykAe nkP, yx÷kurnMkkçk sòÈe {æuAu" íkç, "{Lk{kkt «ríkfç íkkLke yLxè, «ríkfç ðíkkLke yLxè sæ÷e ykAe íkæ÷e «Mkòkíkk ðÄuAu"

17) CkÄLkt hkfzkt LkøþkLku

- 1) CkÄÜke MkP{, íkÄk, MkíPðkýe, Mk{íkk, MkßsLkíkk ðøknü yLkf MkÆøknýkLkku fà [h½ký LkefæuAu
- 2) CkÄLku ík{uøkæ síkk Lknª þe¾ku íkku íku ík{khe Mkk [e E{ts-ykçkYLkuøkæ spu
- 3) CkÄLke yk{Pký Äkrøfk, Xèk {~fhe, ðÄwÄkzike ñMkk{kkt Äkrhýk{ Äkk{íkkLkÜke. ykÜke Mkk{e ÒPÄóíkkLke ¼ç-Lkuçkkæ fLke sç nMkeLku¼ç-e sðw [[kø-rð [khýk, ðkÈ rð¾ðkÈ, yLku ykøknð}¥k Au
- 4) CkÄLkñ hkfzkt LkøþkLk «ç ¼kðke òP, rðí kMk íkçke òP, yYr[fu y«eíke ÄkÈk ÜkkP yLku CkÄeLkkuMknðkMk fu ÄkzAkPku ÷ðkLkñ ÷kufku xkæu
- 5) CkÄ, {kLk, {kPk, ÷k¼ yu [kh f»kkP{kkt CkÄ yu [zkæ [kfzeLkku,, t, ÷ezh økýkP Au
- 6) CkÄLke yðMÜkk{kkt {LkÈþk Äkkø÷ çkLkuAu r[¥kLke ÁMÜkhíkk [k÷e òP Au Äktzíkke Äk÷xkP Au znkÄký fuMk{sÈkhe Mktríkke òP Au yíkhLke ykæÁMðíkk ykøkæ òP Au yLkurðLkP-rððf rðÈkP ÷E ÷uAu
- 7) MkkøkhLke ¾kñkþ, ÷e{zkLke fzðkþ yLkuMkkfhLke {eXkþ sç íku íku ðMíku{kkt MkÄkýo Vte-kPte nkP Au íkç CkÄík ÒPÄóíkkLke fxükk íkLkkt yþk{kkt MkÄkýo Vte-kPte nkP Au
- 8) CkÄkÄ {kLkðe yx÷uÄkkükkLk rð [kh{kkt ykÄæku {kLkðe.
- 9) yf sðþkyu ÷íPwAu fu CkÄLk Mkþk fhíkk yÄøLkLkkuMkþk Mkkhku yÄøLk íkkuMÄkþo fhLkñLkuçkkæu CkÄ íkkuÄkhMÄkhLku yLkuMkðkkuçkkæu
- 10) ÷k¼ -{kLk-{kPk fu fk{Üke nswíkfæ ÄkñíkkMk¼Lkku yLk¼ð ÜkkP Au Äký CkÄÜke Èw¾ yLku yÄksp ðøknLkku s Mkkäík yLk¼ð ÜkkP Au
- 11) CkÄÜke M{íkkLkþ, rLkýþPÄóíkkLku y¼kð, ¼çýk, {çíkk yLku {wÄíkkLkku s ¼køk çkLkþ Au

ÇkÄÜke {kLkðe ÄkkükkLkk {kxu^{3/4}æ-k,
Mðøkk Èhðkò ÄkkükkLkk s nkÜkuçktÄ fhuAu

18) {kLkðe BpkhuøkkMkk {kt nkP ípkhu..

- 1) rp^{3/4}k{ý-Mk÷kn ykÄkðe Lkn^a.
- 2) ¼æ çkíkkððe Lkn^a.
- 3) XÄkfku Èðku Lkn^a.
- 4) Èkø»kík ¼qkfkæ pkÈ fhkððku Lkn^a.
- 5) fzðkt ð [Lkku fuðkye çkkæ ðe Lkn^a.
- 6) ¾w-kMkk fhðk Lkn^a.
- 7) Mkk{ku sðkçk Èðku Lkn^a.
- 8) çkLku ípkkt MkuÄe W¼k ÚkELku [kðpk sðw yúkðk
- 9) {kLk Äkhý fhðw

19) ÇkÄLku yxfkðLk khk WÄkkPku

- 1 MkbPøkt rð [khyk fhðk xkE{ fkZðku {MkkVhe, «Mkðkku furLk khk kLke Äkækuçkt ÇkÄLkk ÷k¼-LkðpkLk rð [khðkt
- 2 ÷k¼-÷k÷ [çkíkkðe ÇkÄTMunk÷ íklník Xtzku Äkzðku
- 3 {Lk{kt Qøæ-k ÇkÄLkuðkye fuphehLke MknkP Lk ykÄkðe.
- 4 Mk{P ÄMk khk fhe Èðku MÜkkLk yLku ðPÄõíkÜke Èh Lkefæ sðw
- 5 {kLk Äkhý fhðw "Lk çkkðpk{kt Lkð økny" íkuç rð [khe þktík hk^{3/4}ðe.
- 6 ðPðnk h fu«ðj íkLk Äkrhðík k fhe Èðw
- 7 WÄkÉp Mkk¼æðku (yÄkhkÄeLkk MÜkkLku òíkLku{fðe.)
- 8 MkíMkðk fhðk Lkefæ sðw yúkðk þktíkLkkt MÜkkLk{kt [kðpk sðw
- 9 ykí{eP rði kMku ðPÄõík ÄkkMku«økx fhe Èðku
- 10 ÷¾ký î khk {Lk ¾k÷e fhe Èðw
- 11 Mk{sy ðÄw fæððe (Mkðk÷-sðkçk fu [[kçkt Lk Qíkhð)
- 12 r{ok MkkÜku h{ík øk{ík fu þk¼{kt [kðpk sðw

- 13 fMkhík-PkøkkMkLk fu«kýkPk{ {kt {Lk ÷E sðt
- 14 ½xLkk, ÒPÂóík fuðMíkLk WÁkúkk fhðe “nkP, [k÷y ÚkkP, yks Mkmkhh Au” yðt
rð [khðt
- 15 MðMktFÒÁk ýZ fhðku
- 16 “òíkus Èz («kPÁù(E) Lk→e fhðt fuøkkMMkuÚkE òP ÁkAe y{rf Mk{P Mkkhk ÁkMíkFLkt
ðk [Lk fhþ” ÁkAeLkk rÈðMku ykPçke÷ fhþ fuhkíkMkÁe{kt ÈhMkMh™kt ¼tzkh{kt 100,
200 fu500 Yk. Lkk¼þ fuíkðt fEf Mkk [k ÓÈPÚke ÁkMíkkðk÷ «kPrùYk yLkuÁká [f¼ký
fhðt
- 17 rLkr{Ykk÷ fkhýkúke Èh hnðt
- 18 Èkøk-rLkr{YkkLkurÁ→khðk, ÒPÂóíKLkuLkn^a.
- 19 WÈkhíkk ÁkhkÁkfkH-MkßSLkíkk ðøktuMkAðknykuPkÈ fhðk.
- 20 «¼LktLkk{M{hý-òÁk, æPkLk-MíkkøkkX ðøktu fhðt
- 21 øknyýrù yLku«{kÈ¼kðLkk fþððe, çkeòLktMkk [tv yLkuMkkYt çkku÷ðt
- 22 yÁKÚP-Èwü ¼kssLkLkku íPkøk fhðku
- 23 Ákh÷krf ýrù- {jPwýrù yLku yÁkPp ýrùyuçkuÁLkk VøkkLkurð [khðk.
- 24 “suçkLku íkuMkkhk {kxřLkkuWÁkkP yn^a Áký rððfÚke ÷økkððku
- 25 XtzwÁkkýe Áke ÷ðt yÚkðk {kúkuAkkxe Èðt
- 26 {øksLku ykEMk Vřxhe{kt yLku S¼LkuMkøkh Vřxhe{kt {fe ykððe.

20) ÇkÁLkt hkðÈk MÚkkLku

- 1 Mkðkhu½hLkk {kýMkkoyufk{ ðøkh ðn÷kt WXkze ÈeÁk nkP.
- 2 WXâk ÁkAe xkE{u [k ykÁke Lk nkP yLkuÁkíLke ÈhMkMhu[k÷e økE nkP.
- 3 [k {køe ykðe f÷çkhkçkh WfÉPk rðLkkLke ykðe nkP.
- 4 s{ðkLktPpkf ¼kðíktçkLkkÒPwLk nkP Lku Èk÷{kt {exw {h [tv ykAtnkP.
- 5 fÁkzkt E tððkhLkkt nkP, fuE tððk÷ku fÁkzkt xkE{u ykÁke økPkuLk nkP.
- 6 MkðkhLkk Áknkt {kt Èç çkÁtv Zk÷kE økPtnkP, òPkt íkuVkke økPtnkP.
- 7 r{°kLkuVhððk fuðkÁkhðk ykÁk÷wMfwh Ákt[h ÁkkelLkuÁkAtnkP ykÁke økPknkP.
- 8 ÁkíLke fíkk ðøkh çkLkÁkýe MkkúkuVhðk økE nkP LkuÁkkúkkLku ¼¼÷÷÷÷ ÷køke nkP.
- 9 Ákø fhðkt Ákkúku ÷kELk {kt W¼k nkP yLkuçkeò MkeÁks ÷kELk ðøkh Ákø fhe síkk
nkP.
- 10 LkkLkk AkfHk SÈ fhíkk nkP yLkuMk{òððk Aíkk {kLkíkk Lk nkP.
- 11 ½h{kt ÷kððkLke ðMíknyku¾¾ ðkh PkÈ fhkððk AíkkP Lk ÷kðíkk nkP.
- 12 ÁkkúkkLke hkn skPk ðøkh «ríkç{ý pY fhe ÈeÁtnkP. yLkuMkøkkuykðzíkk Lk nkP.
- 13 ½h{kt çkÁe ðMíknyku ykze-yð÷e Ákze nkP yLkuWÁkhKWÁkhe °ký Mkk{krP f fhkíke nkP.
- 14 fn÷wMk{òð÷÷÷÷ fkh{ MkkúkeLkuøkPnkP Aíkk fPðs Lk nkP.
- 15 Èhhs ÒPÂóÈ ykuVMkuMkðkhu {kze s ykððe nkP y™ufnðk AÈkt, {P, h™ s ykðu

xif {kt ..

- 1) yikh {kt WXíkt CkÄLkuröMíkkh Äkk {ðk {kaxt {ÉkLk Lk ykÄkðw
- 2) Mkk {e ÔPÄöikLku {kVe ykÄkðe.
- 3) “ {khe ¼e ÜKE øKE Aar fneLkuük {k {kðkðe Lk {kLkuíku..
- 4) Äh {kí {kLkuPkÉ fhe {kVe {kðkðe.
- 5) {Lk {kt î øk fuðhLke økkX Lk çkkÄðe.
- 6) ¼e fhLkhhLkkt MÜkkLku ÄkkükkLke òíkLku økkXððe.

21) ík {u ykx ÷ Mðefkhe ÷ ku Çku { „ s AqÜkÇkt f [e spu.....

- 1) hkSÉk ÔPðnk {kt fKEf yýøk {íktÜkðkLkuAu fKEf yr«P fuLkðpkLkfhf çkku-ðkLku Au Äh-k fk { Mk {PMkh Äkñkt ÜkðkLkkt LkÜke.
- 2) r«P ÔPÄöik röi kMk½kík Äký fhðkLke Au {kýMkkLku, ku.±-kt fk { Äkñk Lknª Äký fhu
- 3) MðSLkku fur {°kkuçkku-e çkku-eLku Vhe spu (Mkk [e yLkuMkÉðknye ÔPÄöikLkuMkðk Lknª {æuíkku yLkf ¾kaxk rö [khkÜke fu¾kaxk ðíkLkÜke yLkf ykñrhf LkðpkLkkuW¼k ÜkðkLkkt Au)
- 4) Ärhr [ík fu ykí {eP ÔPÄöik sLkuøkýikk nkuíkuöPkhf ykðfkh- {eXkp, ÷køkýe fu «± ÔPöik Lkne fhu
- 5) öPktf ík {kÄt yÄk {kLk Ükpu fu {~fhe Äký fhpu
- 6) ík {khkt fk {Lke fÉh Lknª ÜkkP, «MkðkLk çkuPçÉkuÄký Äký Lkne çkku-y ík {u fKEfLku {ÉÉ fhe npuíkuÄký ík {khk Éw¾Lk fuSYrhPkíkLk «MkðkuíkuÔPÄöik fÉk [W¼e Lkne hnu
- 7) ík {uMkð Mkk [k npuíkuÄký ík {khe ðíkLku¾kaxk fu¾k {e ¼hu±e çkíkkðpu
- 8) Mk {PMkh ÄkMk ÄkAk Lkne ykðu
- 9) Äkñku ík {khe yk {kLpk Lkne òæðu
- 10) ÄkíLke ík {LkuLkLke LkLke ðík {kt ÄkAe ÄkAeLkuÉ { fkZpu (ík {u ½hu hk°ku {kaxk ykðpku íkku fnpu fu f± {kaxk ykðpk? xkE { fhíkk ðn±k ykðkuíku fnpu fu f± ðn±k ykðe økpk? fE fk { Lk níkt?)
- 11) sLkðkýe rö [khðkaxk ðíkLke Äk-z AkzpuLkne yLku ykÄwLkf rö [khðkaxk ÄkkükkLkku f-kuMkk [kuXhððk yLkf Ék¾÷k É÷e÷ku íkfo fPko fhpu ykðk Mkk {u økMMkkuLknª fhkuíku {øks AqÜkíkk çk [e spu

MkífkPç kt «ðYk hnðkÚke ÇkÄ Èñ hnuAu

22) ÇkÄLk MkðkõPku

- 1 ÇkÄLke yf ùký yk^{3/4} rĒðMkLk {çLkuçkøkkze þfuAu
- 2 ÇkÄ yx÷uLkhfLke Í ÷ f, íkku «ç yx÷uMððkÚke Í ÷ f.
- 3 økMMkLkuøkae síkk Lkne þe^{3/4}ku íkku økMMkku ík {Lkuøkae spu
- 4 Mð^{1/4}kðLkuÚkkzku ðÄwMkÄkhpku íkkuÄkrhðkh {kt Äký ykLkĒ Úkþu
- 5 {kuzw [zkðeLkuòíkLkP Èw^{3/4}e Lk fhþku nMkíkt hnðw rLk[®]úík hnðw íku «^{1/4}w «MkĒe Au
- 6 ÇkÄLke þkÄ yx÷uÇkÄLk fkhýkÚke þkÄ.
- 7 ÇkÄLkkuçkÄ yx÷uÇkÄLkkt LkðþkLkLkkt; kLk.
- 8 ÇkÄÚke fke-õPkhP Mkk [wMkÄPwLkÚke yLku «ç Úke õPkhP fke çkøzâwLkÚke.
- 9 ÇkÄLkkuhkfzku ÷k^{1/4} Mkk {e ÒPÄõíkLk yíkh {kÚke ykÄýe rLkrúík rðĒkP.
- 10 Äkðk Äkhhýk {kt-ðnwçkhhýk {kt yLku {kýMk S^{1/4} WÄkhÚke Äkh^{3/4}kP Au
- 11 økMMkkuõPkhP ÄkkúkkLkÚke çkaðkLk ÒPÄõík WÄkh LkÚke Úke þfíku
- 12 „ M, kTMu fkeTMkĒ òĒ nkĒeTMÚke yTMuTMkTM {køktw nkĒeTMÚke.
- 13 ðÄwÄkzíte yÄkúkk, ÄkhkÄeLkíkk yLkuÄkhðþíkk ÇkÄLke sLkúkk Au
- 14 [erzþkuMð^{1/4}kð yu yÄ:ÄkíLkLke Sðk Ēkne Au
- 15 úkýf økMMkku fuúkýf ÇkÄ, yu {w-fu-eÚke ð»kkoMkÄe {uðe þktíkLkuWzkðe {fuAu
- 16 ÇkÄLkMÚkkLk {MíkF, {kLkLkMÚkkLk ^{3/4}¼k, {kþkLkMÚkkLk ÓĒP yLku ÷k^{1/4}LkMÚkkLk WĒh (Äka) çkíkkõPw Au
- 17 ÇkÄLke fxúkk {eXk, yLkuð»kko sþkk MktçkÄkLkkuÄký ^{1/4}køk ÷uAu
- 18 ÇkÄLke fyýíkk yuAu fu íku rLkĒkøkkLkuþ nñkLk fhAu
- 19 ÇkÄLke fxkñíkk yuAu fu WÄkfkhe {kíkk-rÄkíkk fuøkw sLkLkuÄký yÄk {krLkík-ĒPLeþ ÄMÚkrík {kt {fe ĒuAu
- 20 fkeÄký «íþu yýøk {ku yLku yYr [çkíkkððk yu ÇkÄLkkt çkÄ [kt Au
- 21 ÇkÄ úkýSðe AuÄký LkðþkLk ĒeÄððe Au
- 22 ík {khk økMMkLke [kðe çkeðLkuLk ykÄþku-súke fke ÒPÄõík fĒf çkku-fu yu yÄkúkk

rðYØ fhu yα ÷ u ík { u økMMku ÚkE òð.

- 23 su yku ÇkúÄLku Síku Au íku Mðøka òP Au yLku su yku ÇkúÄÚke SíkkP Au íku Lkh fu òP Au
- 24 ÇkúÄLkku MktçkúÄ yα ÷ u þúkkLkLkku MktçkúÄ - AIAzkbP rðLkkLkk MkkÁk - ð^aAe þktík ÷ køku íku
rLkr { ¥k rðLkk ÇkúÄe ÓPÁõík Áký þktík ÷ køku
- 25 ðkðkÍ kuzk yLku ÇkúÄ { kt ¾kMk fE VfoLkÚke, yf ykðíkkLke MkkÚkuLkðþkLk fhu yLku
çkesw ykÓPk çkkÉ ÁkkAαÚke LkðþkLk fhu
- 26 ÇkúÄ fhðku Mknε-ku Au Áký ykÓPk ÁkAe hkfðku { w fε Au
- 27 ÇkúÄLkku Ákkðh yðku Au fu íku çke òLku çkkα íkk çkkα u íku Áknε-k íku fhLkhhLku ÁkkúkkLku çkkα ðk
÷ køku
- 28 ÇkúÄÚke fÉk [fk { fhkðe þfkP Áký MLkn Lk fhkðe þfkP.
- 29 ÇkúÄÚke { Lk, ð [Lk, fPk, °kýP Lke LkðþkLke [k ÷ whnu Au
- 30 ÇkúÄLke íkkfkík, { kαk { kαk ; kLkLkLku Áký ÚkkÁk ¾ðzkðe Èu Au yLku y; kLkíkLkLkLkLkðw
«Éþk fhkðu Au
- 31 ÇkúÄÚke çk [ðk ÇkúÄLkk Ákrhýk { u þt { α þu? fα ÷ t { α þP fðt { α þP yLku òPkhu
{ α þP Lkkurð [kh fhþku
- 32 ÇkúÄLkku ÁkzAkPku Áký Lk ÷ ðku nkP íku yýø { íke fu «ríkfα ðMíknyku yÚkðk ÓPÁõíkyku
ðã [u Ýzk i kMk ÷ ðkLkLk [k ÷ whk¾ku
- 33 ÇkúÄ yLkurÄ - kh ¼ðkk ÚkkP íku { nkrðLkkþ,
- 34 «ε yLku MkífkP ¼ðkk ÚkkP íku { nkrðfkMk.
- 35 ÇkúÄLke þYykík { ¼ðkkÚke ÚkkP Au yLku yík ÁkÚkíkÁkÚke ÚkkP Au
- 36 ÇkúÄ fhðkTM fkhý fnwTM nkP Au... ý... þY ÚkPk fkÉ Ákrhýk { rðfhkα fTMe
skP Au

23) fzðk Vα Au ÇkúÄLk.

- 1 su ÇkúÄLkk Éþk { k^oÚke ík { khk r { °kku fu ½hLkk MkÇPku s ík { khkÚke Èñ hnúkk nkP,
- 2 su ÇkúÄLkk yLkf «þkøkku fþko ÁkAe Áký ykr^o íku fu Ákrhr [íkuLke Lksh { kt { ¼ko s
XhðkLkLk nkP,
- 3 su ÇkúÄ hksðeLke ykðkα eyu ðøkh yk { Pkýu yYr [, y «erík, Wî øk, fðkαku
E»þko Ákh^o LkÉk, heMk, yÉ¼kE EíþkrÉ Ákñku Ákrhðkh ÁkÁkhe SðLk, ÈknykLkunðk ÷ us
fhe ÈðkLkLk nkP,
- 4 su ÇkúÄLkk ÁkLkku Ákzâk ÁkAe íkuLkLk { ks { kt fke { kLk - ÁkkLk hnúkkLk nkP yLku ÷ kfku
fnúkk nkP Au fu "¼kE íkuLke ðkík s Lk fhþku íkuLkLk çkkε-kðþku íku Èñ s Mkkhk,
Lkfk { ku í ½zku fhe Èúkk ðkh Lkñ ÷ køkú ðøkhu..
- 5 su ÇkúÄLkk yþÚke yLkf Mkoε-kt Mkrf^o íku Áký Lkkþ Ákk { e síkk nkP,

- 6 su CkÄ ¼he ðkýeÚke MkíPðkík Áký çkeðLkuðkæuQíkkhe þfkíke Lk nkþ, fÈk [Ákkúku Mkk [k nkþ íkkuÁký ¾kæk s XhðkLkþnkþ,
- 7 su CkÄÚke Úkkæku ½ýku fhæ-kua {oððkkðkíkkunkþ, ÈkLk-ÁkþP-MkíFkþorLk»Væ yLku rLkhúkf çkLke síkk nkþ
- 8 su CkÄLkk fzðk Væku yk¼ð-Ákh¼ð yLku¼ðk¼ð MkvÄe {æíkk nkþ fu¼kæððkt Ákzíkkt nkþ, íkku¼÷k {kýMk! fky íkkuÁkkæe-ÁkÁkkæe Lku {kæku fhþ y÷çkíkt CkÄLkk ¼kæ çkLku...?

24) CkÄLkMkhðþ

- 1 su CkÄÚke «íPúk Áký»Mkðkíkk {Í k Mk¼-ykLkÈLkkuAÈ s Wze síkkunkþ yLkuík{Lku "÷k÷ {h [w íkhefuðkýíkk nkþ íkku
- 2 su CkÄLkk MknðkMkÚke ½hLkk ÷kfkuÁký fækæeLku "yk ½hLke çknkh ðþ íkkuMkkÁt," yðtvEáAíkk nkþ íkku
- 3 su CkÄLkk ykðþÚke rðLkþ-rððfLkkurðLkþþ s fhe ÈðkLkkunkþ yLkuyñLkku s rðfMk fhðkLkkunkþ íkku
- 4 su CkÄLkk þt Lke [upkþLkku yý {æ-kuaWÁkÈþ fuWÆþ ¾ík { Úke síkk nkþ íkku
- 5 su CkÄLkk MÅþÚke Sðíku Sðuþkherhf, {kLkMkf yLkuykÁí {f LkþþkLk ÁkkúkkLku s Úkíkt nkþ yLku¼þ¼eík hnðkLkþnkþ íkku
- 6 su CkÄLke ¼kækkÚke fþkþ «erík - «{ Mknrsf «kó fhe þfkíkk Lk nkþ íkku
- 7 su CkÄ¼he árúÚke çkÄkLkuMkeÁk Èkþ fhðkLke {Lkkð}þk «çkæ çkLke yíku ðíkkLku s LkþþkLk fhíke nkþ íkku
- 8 su CkÄLkk «¼kðÚke MkíPðkíkk EçkE síke nkþ, yLkuMkÈðknykuMÚkkLk AkæzeLku [k÷e síkk nkþ íkku
- 9 su CkÄLke nkshe {kºkÚke ½hLkþðkíkkðhý ¼khð¼ { Úke síkk nkþ, íkku yðku fþkuzkìkku {kýMk!, SðLk {kt CkÄkrÈ f»kkþkÚke MkhðþþðÄkhu fhþ yÚkðk ¾kæLkkuÄÄku fhþ

CkÄ yuLkhfLkku yLk¼ð fhkðuAu

25) चक़ा लक फ़होळकत ÷क¼कु

- 1) {कळढे आकळकळकु यमक ÷ पकृक मड्याक «को फ़ुआ
- 2) {कुळक {त ढेळक-आेकळ वळकडे लकुके, हळकु यकडेळक यखफ़ुआ
- 3) र [यक [कळकुके {ळक हने पफ़ुआ
- 4) पहेह नःढहनुआ पहेहळक रडेफ़कहु यकुअक उळकप आ
- 5) मळेह मडेकडेके «करो उळकप आ
- 6) यळकफ़ «फ़हळे पळपळक-आककळक «कखुआ
- 7) {कळक {नीडेळक फ़कळकळक आकडेळके पळक «को उळकप आ
- 8) आकळके आक «मळक हनुआ यळकफ़ हेकु {डेकळक चक़कुआ ÷कफ़कु यकडे {ेप ÷ककुआ
- 9) चक़ळकु यकळक वळक «ड वळकुआ इकु यकळकळकुके ÷कफ़कु यकडे {ेप ÷ककुआ
- 10) मळक, सळ, [कने, ओपमळक, फ़कुडेकळकुके यकुकेळकळकुके आकुआ
- 11) मळेह वळक { रडे [कहु डेळकुमळकळक {ेपक फ़ुआ
- 12) ÷कफ़कुके रकप चक़कुआ यळकु ÷कफ़कुरकप ÷ककुआ
- 13) फ़कळक-आरहळक यळकुमडेळक-मळकळकुके यकडेह-कळकुके यकळकुआ
- 14) रडे [कहपळक ढेकडेकुआ मळक [क-कळकळकुके यकळकुके मळके हेकु फ़े पफ़ुआ
- 15) मळडेक-आकळक {त आक यकळक ढेकुआ
- 16) {कळक-{नीडेळक, मळकळक {कळकुके मळकळक खफ़े हनुआ
- 17) इक {कहे मळेकळकुके {के सःडेके हनुआ
- 18) चक़कळक-यकळक रडेफ़कळके रडेपकळक इकफ़कुके कुआ यळकुखफ़ुआ
- 19) मळकळक-मळकळकुके मळकळकुके मळकळक {कळक { वःकुआ
- 20) मळकळक, वळक {कळक, मळकळकळक, {कळकळक-रेडेपळक ढेकळकुके मळेकळकुके «कखुआ
- 21) मळक {सक, मळकळकेकळक, मळक {कळक-डेकळक-कळक, कळकडेकळक ढेकळकुके मळेकळकुके आकळक उळकप आ यळकु यकळकुके मळकळकुके «को उळकप आ